

**CONVENȚIA EUROPEANĂ ASUPRA RECUNOAȘTERII
ȘI APLICĂRII HOTĂRÂRIILOR ÎN MATERIE DE
ÎNCREDINȚARE A COPIILOR ȘI DE RESTABILIRE
A ÎNCREDINȚĂRII COPIILOR**

Luxembourg, 20 mai 1980

Statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale prezentei Convenții,

Recunoscând că în statele membre ale Consiliului Europei luarea în considerare a interesului copilului este de o importanță decisivă în materie de hotărâri privind încredințarea sa;

Considerând că instituirea de măsuri destinate facilitării recunoașterii și aplicării hotărârilor privind încredințarea copilului va avea drept efect asigurarea unei mai bune protecții a interesului copiilor;

Considerând că este de dorit, în acest scop, să se sublinieze că dreptul la vizită al părinților este corolarul normal al dreptului la încredințare;

Constatând numărul crescând al cazurilor în care unii copii au fost deplasați fără drept peste o graniță internațională și dificultățile întâlnite pentru soluționarea în mod adecvat a problemelor ridicate de aceste cazuri;

Dornice să introducă dispoziții potrivite care să permită restabilirea încredințării copiilor atunci când această încredințare a fost întreruptă în mod arbitrar;

Convinse de oportunitatea de a lua, în acest scop, măsurile adaptate la diferitele nevoi și la diferitele împrejurări;

Dornice să stabilească relații de cooperare judiciară între autoritățile lor,
Au convenit cele ce urmează:

Articolul 1

În sensul prezentei Convenții, se înțelege prin:

- a. *copil*: o persoană, indiferent de cetățenie, cu condiția să nu fi împlinit încă vârsta de 16 ani și să nu aibă dreptul de a-și stabili ea însăși reședința conform legii reședinței obișnuite sau a cetățeniei sau conform legii interne a statului solicitat;
- b. *autoritate*: orice autoritate judiciară sau administrativă;



- c. *hotărâre referitoare la încredințare*: orice hotărâre a unei autorități în măsura în care decide asupra îngrijirii persoanei copilului, inclusiv dreptul de a-i stabili reședința, precum și asupra dreptului la vizită;
- d. *deplasare fără drept*: deplasarea unui copil peste o graniță internațională prin încălcarea unei hotărâri referitoare la încredințarea sa pronunțată într-un stat contractant și executorie într-un asemenea stat; de asemenea se consideră deplasare fără drept:
 - i. neînapoierea unui copil peste o graniță internațională la încheierea perioadei exercitării unui drept la vizită referitor la acel copil sau la încheierea unei șederi temporare pe un alt teritoriu decât cel în care se exercită încredințarea sa;
 - ii. o trecere declarată ulterior ilicită în sensul articolului 12.

Titlul I – Autorități centrale

Articolul 2

1. Fiecare stat contractant va desemna o autoritate centrală care va exercita funcțiile prevăzute în prezenta Convenție.
2. Statele federale și statele în care mai multe sisteme de drept sunt în vigoare au dreptul de a desemna mai multe autorități centrale a căror competență o stabilesc.
3. Orice desemnare efectuată prin aplicarea prezentului articol trebuie să fie comunicată Secretarului General al Consiliului Europei.

Articolul 3

1. Autoritățile centrale ale statelor contractante trebuie să coopereze între ele și să promoveze o înțelegere între autoritățile competente ale țărilor respective. Ele trebuie să acționeze cu toată promptitudinea necesară.
2. În vederea facilitării aplicării prezentei Convenții, autoritățile centrale ale statelor contractante:
 - a. asigură transmiterea cererilor de informații care provin de la autoritățile competente și care privesc problemele de drept sau de fapt referitoare la procedurile în curs;
 - b. își comunică reciproc, la cerere, informații privind dreptul lor referitor la încredințarea copiilor și la evoluția lui;
 - c. se informează reciproc asupra dificultăților susceptibile să apară cu prilejul aplicării Convenției și se străduiesc să înlăture, în măsura posibilului, obstacolele din calea aplicării ei.



Articolul 4

1. Orice persoană care a obținut într-un stat contractant o hotărâre referitoare la încredințarea unui copil și care dorește să obțină într-un alt stat contractant recunoașterea sau executarea acestei hotărâri se poate adresa, în acest scop, prin cerere, autorității centrale a fiecărui stat contractant.
2. Cererea trebuie să fie însoțită de documentele menționate la articolul 13.
3. Autoritatea centrală sesizată, dacă este alta decât autoritatea centrală a statului solicitat, transmite documentele acesteia din urmă pe cale directă și fără întârziere.
4. Autoritatea centrală sesizată poate refuza intervenția sa atunci când condițiile cerute de prezenta Convenție nu sunt îndeplinite în mod evident.
5. Autoritatea centrală sesizată informează fără întârziere pe solicitant asupra soluționării cererii sale.

Articolul 5

1. Autoritatea centrală a statului solicitat ia sau ordonă în cel mai scurt termen toate dispozițiile pe care le consideră potrivite, sesizând, dacă e cazul, autoritățile sale competente, pentru:
 - a. a găsi locul unde se află copilul;
 - b. a evita, în special prin măsurile provizorii necesare, ca interesele copilului sau ale solicitantului să fie lezate;
 - c. a asigura recunoașterea sau executarea hotărârii;
 - d. a asigura predarea copilului către reclamant atunci când se acordă executarea hotărârii;
 - e. a informa autoritatea solicitantă asupra măsurilor luate și a soluțiilor date.
2. Atunci când autoritatea centrală a statului solicitat are motive să creadă că copilul se află pe teritoriul altui stat contractant, ea transmite documentele autorității centrale a acestui stat, pe cale directă și fără întârziere.
3. Cu excepția cheltuielilor de repatriere, fiecare stat contractant se angajează să nu ceară de la solicitant nici o plată pentru orice măsură luată în contul acestuia în temeiul paragrafului 1 al prezentului articol de autoritatea centrală a acestui stat, inclusiv cheltuielile procesuale și, când e cazul, cheltuielile necesitate de participarea unui avocat.
4. Dacă recunoașterea sau executarea este refuzată și dacă autoritatea centrală a statului solicitat consideră că trebuie să dea curs cererii solicitantului de a introduce în acest stat o acțiune pe fond, această



autoritate pune totul în aplicare pentru a asigura reprezentarea solicitantului în această procedură în condiții nu mai puțin favorabile decât cele de care poate beneficia o persoană care este rezidentă și cetățean al acestui stat și, în acest scop, poate sesiza în special autoritățile competente.

Articolul 6

1. Sub rezerva acordurilor private încheiate între autoritățile centrale interesate și a dispozițiilor paragrafului 3 al prezentului articol:
 - a. comunicările adresate autorității centrale a statului solicitat sunt redactate în limba sau în una din limbile oficiale ale acestui stat sau însoțite de o traducere în această limbă;
 - b. autoritatea centrală a statului solicitat trebuie totuși să accepte comunicările redactate în limba franceză sau engleză sau însoțite de o traducere în una din aceste limbi.
2. Comunicările emise de autoritatea centrală a statului solicitat, inclusiv rezultatele anchetelor efectuate, pot fi redactate în limba sau una din limbile oficiale ale acestui stat sau în franceză sau în engleză.
3. Orice stat contractant poate exclude aplicarea în întregime sau în parte a dispozițiilor paragrafului 1 lit. b al prezentului articol. Atunci când un stat contractant a făcut această rezervă orice alt stat contractant poate să o aplice de asemenea în privința acestui stat.

Titlul II – Recunoașterea și executarea hotărârilor și restabilirea încredințării copilului

Articolul 7

Hotărârile referitoare la încredințare pronunțate într-un stat contractant sunt recunoscute și, atunci când sunt executorii în statul de origine, sunt puse în executare în orice alt stat contractant.

Articolul 8

1. În caz de deplasare fără drept, autoritatea centrală a statului solicitat va trece imediat la restituirea copilului:
 - a. atunci când în momentul introducerii cererii în statul în care hotărârea a fost pronunțată sau la data deplasării fără drept, dacă aceasta a avut loc anterior, copilul precum și părinții săi aveau numai cetățenia acelui stat și copilul avea reședința obișnuită pe teritoriul statului menționat, și



- b. când o autoritate centrală a fost sesizată asupra cererii de restituire în termen de șase luni începând de la data deplasării fără drept.
- 2. Dacă, conform legii statului solicitat, nu se pot satisface dispozițiile paragrafului 1 al prezentului articol fără intervenția unei instanțe, niciunul din motivele de refuz prevăzute de prezenta convenție nu se va aplica în procedura judiciară.
- 3. Dacă un acord omologat de o autoritate competentă a survenit între persoana căreia îi este încredințat copilul și o altă persoană pentru a-i acorda acesteia din urmă dreptul la vizită și când la încheierea perioadei convenite copilul, fiind dus în străinătate, nu este restituit persoanei care îl avea în încredințare, se trece la restabilirea dreptului la încredințare conform paragrafelor 1 lit. b și 2 ale prezentului articol. Același lucru se face în caz de hotărâre a autorității competente care acordă același drept unei persoane care nu are încredințarea copilului.

Articolul 9

- 1. În alte cazuri de deplasare fără drept decât cele prevăzute de articolul 8 și dacă o autoritate centrală a fost sesizată în termen de șase luni începând de la data deplasării, recunoașterea și executarea nu pot fi refuzate decât:
 - a. dacă, atunci când este vorba despre o hotărâre pronunțată în absența pârâtului sau a reprezentantului său legal, cererea de chemare în judecată sau un act echivalent nu a fost comunicat sau notificat reclamantului potrivit legii sau în timp util pentru a se putea apăra; totuși, această absență a comunicării sau notificării nu va constitui un motiv de refuz a recunoașterii sau executării atunci când comunicarea sau notificarea nu s-a produs deoarece pârâtul a tănuțit locul unde se găsește persoanei care a inițiat acțiunea în statul de origine;
 - b. dacă atunci când este vorba despre o hotărâre pronunțată în absența pârâtului sau a reprezentantului său legal, competența autorității care a luat-o nu este întemeiată:
 - i. pe reședința obișnuită a pârâtului, sau
 - ii. pe ultima reședință obișnuită comună a părinților copilului cu condiția ca unul dintre ei să aibă încă reședința obișnuită sau
 - iii. pe reședința obișnuită a copilului;
 - c. dacă hotărârea este incompatibilă cu o hotărâre referitoare la încredințare devenită executorie în statul solicitat înainte de deplasarea copilului, cu condiția ca, copilul să nu aibă reședința obișnuită pe teritoriul statului solicitant în anul ce precede deplasarea sa.



2. Dacă nici o autoritate centrală nu a fost sesizată, dispozițiile paragrafului 1 al prezentului articol sunt aplicabile atunci când recunoașterea și executarea sunt cerute într-un termen de șase luni începând de la deplasarea fără drept.
3. În nici un caz hotărârea nu poate face obiectul unui examen de fond.

Articolul 10

1. În alte cazuri decât cele prevăzute de articolele 8 și 9, recunoașterea precum și executarea pot fi refuzate nu numai din motivele prevăzute de articolul 9, ci și datorită unuia din motivele următoare:
 - a. dacă se constată că efectele hotărârii sunt clar incompatibile cu principiile fundamentale de drept ce acționează asupra familiei și copiilor în statul solicitat;
 - b. dacă se constată că din cauza schimbării împrejurărilor care includ trecerea timpului dar exclud simpla schimbare a reședinței copilului în urma unei deplasări fără drept, efectele hotărârii de bază nu mai sunt conforme interesului copilului;
 - c. dacă în momentul introducerii acțiunii în statul de origine:
 - i. copilul avea cetățenia statului solicitat sau reședința obișnuită în acest stat, în timp ce nici una din aceste legături nu există cu statul de origine;
 - ii. copilul avea în același timp cetățenia statului de origine și a statului solicitat și reședința sa obișnuită în statul solicitat;
 - d. dacă hotărârea este incompatibilă cu o hotărâre pronunțată fie în statul solicitat, fie într-un stat terț, fiind executorie în statul solicitat, în urma unei proceduri inițiate înainte de introducerea cererii de recunoaștere sau de executare și dacă refuzul este conform interesului copilului.
2. În aceleași cazuri, procedura de recunoaștere precum și procedura de executare pot fi suspendate pentru unul din motivele următoare:
 - a. dacă hotărârea de origine face obiectul unui recurs ordinar;
 - b. dacă o procedură privind încredințarea copilului, inițiată înainte ca procedura în statul de origine să fie introdusă, este în curs în statul solicitat;
 - c. dacă o altă hotărâre referitoare la încredințarea copilului face obiectul unei proceduri de executare sau orice altă procedură referitoare la recunoașterea acestei hotărâri.

Articolul 11

1. Hotărârile asupra dreptului la vizită și dispozițiile hotărârilor referitoare la încredințare care privesc dreptul la vizită sunt



recunoscute și puse în executare în aceleași condiții ca celelalte hotărâri referitoare la încredințare.

2. Totuși, autoritatea competentă a statului solicitat poate stabili modalitățile de aplicare și de exercitare a dreptului la vizită ținând cont în special de angajamentele luate de părți pe această temă.
3. Atunci când nu s-a hotărât asupra dreptului la vizită sau când recunoașterea sau executarea hotărârii referitoare la încredințare este refuzată, autoritatea centrală a statului solicitat poate sesiza autoritățile sale competente pentru a decide asupra dreptului la vizită, la cererea persoanei care invocă acest drept.

Articolul 12

Atunci când la data la care copilul este deplasat peste o graniță internațională, nu există o hotărâre executorie asupra încredințării pronunțată într-un stat contractant, dispozițiile prezentei Convenții se aplică la orice hotărâre ulterioară referitoare la încredințarea acestui copil și care declară deplasarea ilegală, pronunțată într-un stat contractant la cererea oricărei persoane interesate.

Titlul III – Procedura

Articolul 13

1. Cererea privind recunoașterea sau executarea într-un alt stat contractant a unei decizii referitoare la încredințare trebuie să fie însoțită:
 - a. de un document care abilitează autoritatea centrală a statului solicitat să acționeze în numele reclamantului sau să desemneze în acest scop un alt reprezentant;
 - b. de un exemplar al hotărârii care reunește condițiile necesare autenticității sale;
 - c. când este vorba despre o hotărâre pronunțată în absența pârâtului sau a reprezentantului său legal, de orice document de natură să stabilească faptul că cererea de chemare în judecată sau un act echivalent a fost comunicată sau notificată, potrivit legii, pârâtului;
 - d. dacă e cazul, de orice document care stabilește că, conform legii statului de origine, decizia este executorie;
 - e. dacă este posibil, de un raport indicând locul în care s-ar putea afla copilul în statul solicitat;
 - f. de propuneri asupra modalităților de restabilire a încredințării copilului.



2. Documentele mai sus menționate trebuie, să fie însoțite, dacă e cazul, de o traducere conform regulilor prevăzute de articolul 6.

Articolul 14

Orice stat contractant aplică pentru recunoașterea și executarea unei hotărâri referitoare la încredințare, o procedură simplă și rapidă. În acest scop, el veghează ca cererea de *exequatur* să poată fi introdusă în temeiul unei simple cereri.

Articolul 15

1. Înainte de a decide asupra aplicării paragrafului 1 lit. b al articolului 10, autoritatea reprezentând statul solicitat:
 - a. trebuie să ia cunoștință de punctul de vedere al copilului, exceptând cazul când există o imposibilitate practică, în special în privința vârstei și capacității de discernământ a acestuia; și
 - b. poate cere efectuarea de anchete potrivite.
2. Cheltuielile anchetelor efectuate într-un stat contractant revin statului în care sunt efectuate.
3. Cererile de anchetă și rezultatele lor pot fi adresate autorității respective prin intermediul autorităților centrale.

Articolul 16

Pentru atingerea scopurilor prezentei Convenții, nici o legalizare sau formalitate similară nu poate fi cerută.

Titlul IV – Rezerve

Articolul 17

1. Orice stat contractant poate face o rezervă conform căreia, în cazurile prevăzute de articolele 8 și 9 sau de unul din aceste articole, recunoașterea și executarea hotărârilor referitoare la încredințare vor putea fi refuzate pentru acelea dintre motivele prevăzute la articolul 10 care vor fi indicate în rezervă.
2. Recunoașterea și executarea hotărârilor pronunțate într-un stat contractant care au făcut rezerva prevăzută la paragraful 1 al prezentului articol pot fi refuzate în orice alt stat contractant pentru unul din motivele adiționale indicate în această rezervă.



Articolul 18

Orice stat contractant poate face rezerva conform căreia nu este legat de dispozițiile articolului 12. Dispozițiile prezentei Convenții nu se aplică la hotărârile prevăzute de articolul 12 care au fost pronunțate într-un stat contractant care a făcut această rezervă.

Titlul V – Alte instrumente

Articolul 19

“Prezenta Convenție nu împiedică invocarea unui alt instrument internațional care leagă statul de origine de statul solicitat sau a dreptului cutumiar al statului solicitat pentru a obține recunoașterea sau executarea unei sentințe”.

Articolul 20

1. Prezenta Convenție nu aduce atingere angajamentelor pe care un stat contractant și le poate asuma față de un stat necontractant în temeiul unui instrument internațional privind materiile reglementate de prezenta Convenție.
2. Atunci când două sau mai multe state contractante au stabilit sau sunt în curs să stabilească o legislație uniformă în domeniul încredințării copiilor sau un sistem deosebit de recunoaștere sau de executare a hotărârilor în acest domeniu, vor avea dreptul să aplice între ele această legislație sau acest sistem, în locul prezentei Convenții sau a oricărei părți a acesteia. Pentru a se prevala de această dispoziție, aceste state vor trebui să notifice decizia lor Secretarului General al Consiliului Europei. Orice modificare sau revocare a acestei hotărâri trebuie de asemenea să fie notificată.

Titlul VI – Clauze finale

Articolul 21

Prezenta Convenție este deschisă semnării statelor membre ale Consiliului Europei. Ea va fi supusă ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la Secretarul General al Consiliului Europei.



Articolul 22

1. Prezenta Convenție va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data la care trei state membre ale Consiliului Europei își vor fi dat consimțământul de a fi legate prin Convenție conform dispozițiilor articolului 21.
2. Pentru orice stat membru care își va exprima ulterior consimțământul de a fi legat prin Convenție, aceasta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Articolul 23

1. După intrarea în vigoare a prezentei Convenții, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei va putea invita orice stat nembru al Consiliului Europei să adere la prezenta Convenție printr-o hotărâre luată cu majoritatea de voturi prevăzută de articolul 20 lit. d al statutului și în unanimitate de reprezentanții statelor contractante având drept de a face parte din Comitet.
2. Pentru orice stat care aderă, Convenția va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data depunerii instrumentului de aderare la Secretarul General al Consiliului Europei.

Articolul 24

1. Orice stat poate, în momentul semnării sau depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, să desemneze teritoriul sau teritoriile cărora li se va aplica prezenta Convenție.
2. Orice stat poate, în orice alt moment succesiv, printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentei Convenții la orice alt teritoriu desemnat în declarație. Convenția va intra în vigoare în privința acestui teritoriu în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data primirii declarației de către Secretarul General.
3. Orice declarație dată în virtutea celor două paragrafe precedente va putea fi retrasă, în ceea ce privește orice teritoriu desemnat în această declarație, prin notificare adresată Secretarului General. Retragera va avea efect din prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de șase luni de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 25

1. Un stat care cuprinde două sau mai multe unități teritoriale în care sisteme de drept diferite se aplică în materie de încredințare a copiilor și de recunoaștere și executare a hotărârilor referitoare la încredințare poate, în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, să declare că prezenta Convenție se va aplica la toate acele unități teritoriale sau la una sau mai multe din ele.
2. El poate, în orice moment după aceea, printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentei Convenții la orice altă unitate teritorială desemnată în declarație. Convenția va intra în vigoare față de această unitate teritorială în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data primirii declarației de către Secretarul General.
4. Orice declarație dată în temeiul celor două paragrafe precedente va putea fi retrasă, în ceea ce privește orice unitate teritorială desemnată în această declarație, prin notificare adresată Secretarului General. Retragera va avea efect din prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de șase luni de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 26

1. În privința unui stat care, în materie de încredințare a copiilor, are două sau mai multe sisteme de drept de aplicare teritorială:
 - a. referirea la legea reședinței obișnuite sau a cetățeniei unei persoane trebuie să fie înțeleasă ca referire la sistemul de drept stabilit de reguli în vigoare în acest stat sau, în lipsa acestor reguli, la sistemul cu care persoana respectivă are legăturile cele mai strânse;
 - b. referirea la un stat de origine sau la un stat solicitat trebuie să fie înțeleasă, după caz, ca referire la unitatea teritorială în care hotărârea a fost pronunțată sau la unitatea teritorială în care recunoașterea sau executarea hotărârii sau restabilirea încredințării este cerută.
2. Paragraful 1 lit. a al prezentului articol se aplică de asemenea *mutatis mutandis* la statele care, în materie de încredințare a copiilor, au două sau mai multe sisteme de drept de aplicare personală.

Articolul 27

1. Orice stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de

aderare, să declare că uzează de una sau mai multe rezerve ce figurează la paragraful 3 al articolului 6, la articolul 17 și la articolul 18 al prezentei Convenții. Nu este admisă nici o altă rezervă.

2. Orice stat contractant care a formulat o rezervă în temeiul paragrafului precedent poate să o retragă în întregime sau parțial adresând o notificare Secretarului General al Consiliului Europei. Retragerea va avea efect de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 28

La sfârșitul celui de-al treilea an care urmează datei intrării în vigoare a prezentei Convenții și, la inițiativa sa, în orice alt moment după această dată, Secretarul General al Consiliului Europei va invita reprezentanții autorităților centrale desemnate de statele contractante să se reunească în vederea studierii și facilitării funcționării Convenției. Orice stat membru al Consiliului Europei care nu este parte la Convenție va putea fi reprezentat de un observator. Lucrările fiecăreia din aceste reuniuni vor face obiectul unui raport care va fi adresat spre informare Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.

Articolul 29

1. Orice Parte poate, în orice moment, să denunțe prezenta Convenție adresând o notificare Secretarului General al Consiliului Europei.
2. Denunțarea va avea efect din prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de șase luni de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 30

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului și oricărui stat care a aderat la prezenta Convenție:

- a. orice semnătură;
- b. depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare;
- c. orice dată de intrare în vigoare a prezentei Convenții conform articolelor sale 22, 23, 24 și 25;
- d. orice alt act, notificare sau comunicare având legătură cu prezenta Convenție.

Drept pentru care subsemnații, autorizați în acest scop, au semnat prezenta Convenție.



Adoptată la Luxembourg la 20 mai 1980, în franceză și engleză, cele două texte având aceeași valabilitate, într-un singur exemplar care va fi depus la arhivele Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va transmite copia conformă fiecăruia din statele membre ale Consiliului Europei și oricărui alt stat invitat să adere la prezenta Convenție.

Traducere oficială din limba franceză

